

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO
KOMITETO IR RAJONO DARBO
ZMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS
ORGANAS

PERGALĖ

1. V. MIKALAUSKAS. Lietuvos geologai—liudies ūkiui — 2 psl.
2. J. LOZORAITIS. Lietuvos kinematografijos septynmetis — 2 psl.
3. L. GURSKAITĖ. Grynos sąžinės mergina — 3 psl.
4. Kampelis moteriai — 4 psl.

Nr. 82 (1812).

Zarasai, šeštadienis, 1959 m. liepos mėn. 11 d.

kaina 15 kap.

REIDO BRIGADOS NURODĖ...

Partijos rajono komitetas kartu su rajono vykdomoju komitetu suorganizavo reido brigadas kukurūzų bei kaupiamųjų kultūrų pasėlių priežiūrai patikrinti. Reido brigados šiandien užbaigia savo darbą.

Patikrinimo metu nustatyta, kad dauguma rajono kolūkių per pastarąją savaitę rimtai padirbėjo kukurūzų pasėliuose. Pavyzdžiui, Stalino vardo kolūkyje kukurūzų tarpueiliai purenami antrą kartą, jie švarūs nuo piktžolių ir kultūriniai augalai auga gerai. Jie siekia vietomis jau beveik metrą aukščio.

Tačiau reido brigados nustatė, kad kai kuriuose kolūkiuose iki šiol nepakankamai rūpinamasi kukurūzais. „Tarybinio artojo“ kolūkyje dėl blogos priežiūros iš auginamų 20 hektarų kukurūzų 4,5 ha pasėlių išnyko. Nemažai šios kultūros pasėta į rūgščias dirvas, kurios prieš tai nebuvo pakalkintos ir dabar kultūriniai augalai blogai vysto-

si. Dėl nepakankamos priežiūros 6,5 plote išnyko kukurūzai J. Zemaitės vardo kolūkyje. Ten 2 hektarai kukurūzų dar nė karto neapkaupiti, dalis blogai nuravėta.

„Pirmūno“ kolūkyje šiomet dauguma kukurūzų pasėlių atrodo gražiai ir ypač I brigadoje. Bet to negalima pasakyti apie III brigados kukurūzus, kurie pasėti abipus kelio nuo Imbrado į Ropiškių kaimą. Čia pasėliai apkaupiti vos vieną kartą ir tik viena kryptimi, pasėliuose daug piktžolių. Daug lizdų tušti, bet jie neatsodinti. Nemažai blogai prižiūrėtų kukurūzų išnyko ir dabar tie pasėliai iš naujo atsėti.

Reido brigados, išaiškinusios trūkumus, nurodė kolūkių vadovams, kukurūzų augintojams priemones, kokių reikia imtis siekiant ištaisyti padėtį, užtikrinti kuo geresnį kukurūzų derlių. Būtina tuos trūkumus artimiausiomis dienomis pašalinti.

DIDELI ŠALIES GYVULIŲ AUGINTOJŲ LAIMĖJIMAI

Centrinė statistikos valdyba prie TSRS Ministrų Tarybos praneša, kad žemės ūkio darbuotojai, įgyvendindami prisiimtus įsipareigojimus pirma laiko įvykdyti TSKP XXI suvažiavimo nutarimų nubrėžtas septynmečio plano užduotis, pirmajame pusmetyje dar labiau padidino gyvulių skaičių, gyvulininkystės produktų gamybą ir pardavimą valstybei.

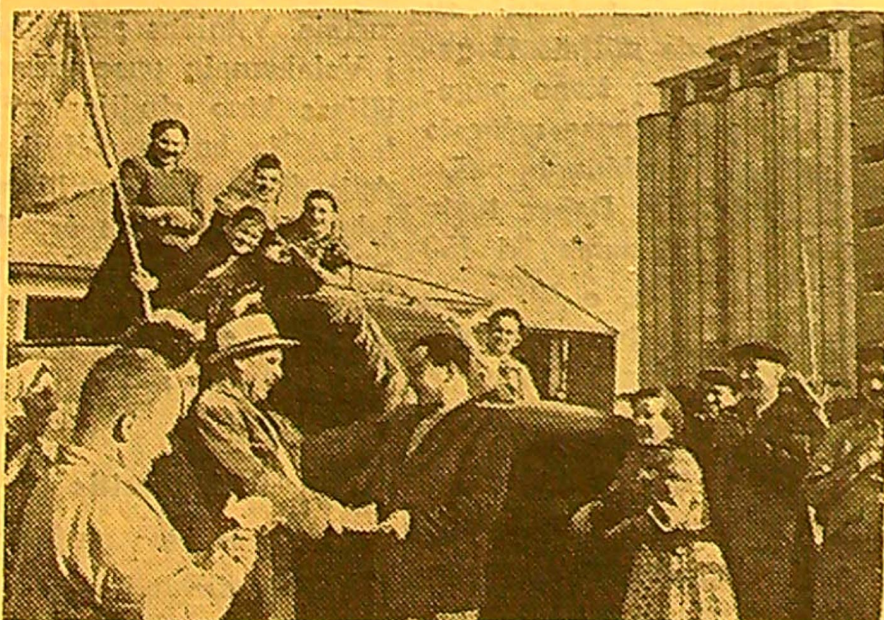
Mėsos supirkimo pusmečio planas įvykdytas 135

procentais, pieno — 108 procentais, — kiaušinių — 116 procentų ir vilnos — 108 procentais.

Per praėjusį pusmetį gyvulininkystėje pasiekti laimėjimai rodo, kad šalies kolūkiai ir tarybiniai ūkiai žengė pirmą didelį žingsnį pirma laiko įvykdydami užduotis, kurios iškeltos 1959—1965 m. m. TSRS liaudies ūkio vystymo kontroliniuose skaičiuose.

(TASS-ELTA).

Pirmieji grūdai — valstybei

ODESOS SRITIS. Prasidėjo javapiūtė. Su dideliu darbo pakilimu ją vykdo Kilijsko rajono kolūkiečiai, įsipareigoję septynmečio planą įvykdyti per penkerius metus ir pusantro karto padidinti bendrą grūdų surinkimą.

Nuotraukoje: Kilijsko elevatoriaus direktorius M. Poliakovas (kairėje) įteikia „Putj k komunizmu“ kolūkio pirmininko pavaduotojui T. Monastyrskui pirmą kvitą už kolūkio parduotus valstybei grūdus.

A. Fatejevo nuotr. (TASS).

ŽINIOS IŠ LAUKŲ

Siekia metrą aukščio

Stalino vardo kolūkio komjaunuoliai įsipareigojo šiomet išauginti gausų kukurūzų derlių 3 hektarų plote. Kaip auginti šią vertingiausią pašarinę kultūrą komjaunuoliai gerai žino: neblogus rezultatus jie pasiekė praeitais metais.

Komjaunuolių grandis anksčiausiai už visus pavasarį pasėjo kukurūzus į gausiai patręštą organinėmis trąšomis dirvą. Ir kas svarbiausia, po sėjos užtikrino pasėliams pavyzdinę priežiūrą: prieš sudygstant ir sudyigus kukurūzams, juos nuakėjo lengvomis akėčiomis, vėliau, kada jie išleido po 4—5 lapelius,

apkaupė, nuravėjo pasilikusias piktžoles. Pasėliai du kartus patręšti papildomai azotinėmis trąšomis.

Šiomis dienomis komjaunuolis Lionginas Žvirelė su grandininke Vasilisa Kolesnikova kaupia kukurūzus antrą ir paskutinį kartą, kadangi už keletos dienų sukaupiku į tarpueilius netilpsi — kukurūzai jau siekia arti metro aukščio. Komjaunimo organizacijos sekretorė Jevdokija Anisimova su komjaunuolėmis Liubov Blakunova ir Pelagėja Anisimova irgi paskutinį kartą nuravi užsilikusias piktžoles.

Komjaunuoliai padirbėjo

nuoširdžiai ir rezultatai puikūs. Jų prižiūrimi kukurūzai geriausi kolūkyje. Numatoma ir žaliosios masės derlių gauti didžiausią. Tokį ir uždavinį iškėlė sau komjaunuoliai.

V. Šakalys

KOMJAUNIMO GRANDIES KUKURŪZAI GERIAUSI

„Pirmūno“ žemės ūkio artelės kolūkiečiai augina šiomet 32 hektarus kukurūzų, tame skaičiuje 2 ha — artelės komjaunuoliai. Sudygo ir auga kukurūzai neblogai visose grandyse, išskyrus III laukininkystės brigadą. Bet gražiausiai išsibuvojo ši kultūra komjaunimo grandies sklype. Čia kukurūzai jau siekia daugiau kaip pusę metro aukštį. Pasėliai šiomis dienomis buvo papildomai patręšti salietra ir antrą kartą apkaupiami abiem kryptimis. Nuoširdžiai padirbėjo prižiūrint kukurūzų pasėlius komjaunimo sekretorius J. Denofas, grandininke R. Švilpaitė, komjaunuoliai J. Naprys, O. Bakutyte ir L. Denofienė.

K. Daveikis

V. DANILOVAS

Kazys Zabarauskas — brigados tarybos narys

me buvo svarstomas šienapiūtės vykdymo bei pasirengimo derliaus nuėmimui klausimas, Kazys Zabarauskas pasiūlė nuimti 48 ha dobilų ir 32 ha pievų per 15 dienų. Brigados taryba ragino kuo anksčiau pradėti darbą, nes anksčiau nušienauta žolė yra maistingesnė ir vitaminingesnė.

Susirinkime smarkiai kliuvo nuo Kazio Zabarausko vengiantiems darbu.

Kazys ne tik kitus ragina kovoti už užduoties viršijimą. Kiekviename darbe jis asmeniškai rodo pavyzdį. Nepaisant senyvo amžiaus jis neatsisako pasivaržyti darbe su jaunais.

Kazys Zabarauskas buvo vienas iš tų, kurie susirūpino laiku atremontuoti patalpas derliui krauti. Vieną daržinę jis pats atremontavo.

PAS PIRMAUJANCIUS LINŲ AUGINTOJUS

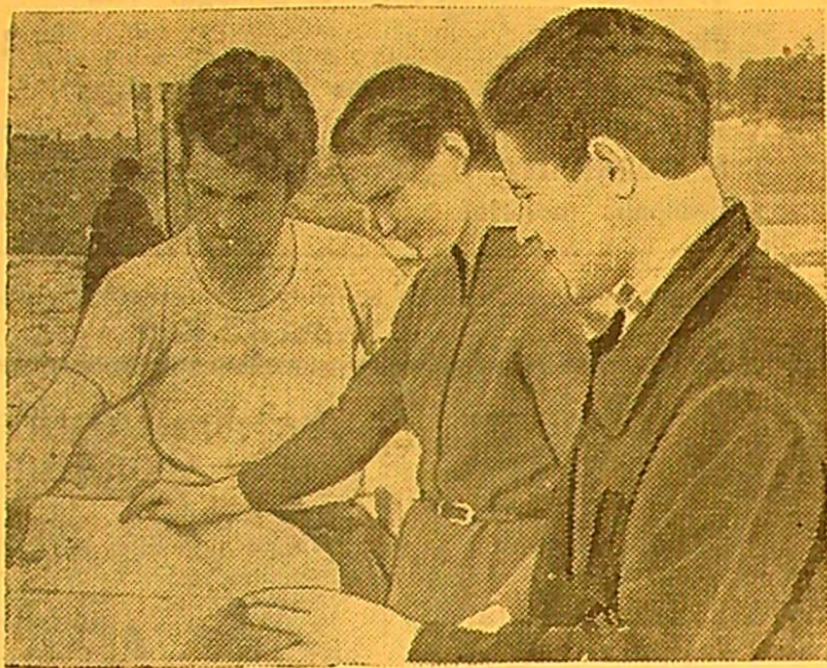
BALTARUSIJOS TSR. Gardino srities Koreličio rajono linininkystės kolūkis „Novaja žiznj“ — vienas priešakinių respublikoje. Metai iš metų kolūkiečiai gauna čia gausius derlius. Praeitais metais iš linininkystės čia buvo gauta daugiau kaip 2 milijonai rublių pajamų.

Daugelis grandžių pasiekė aukštus rodiklius. Socialistinio Darbo Didvyrio E. Karačan vadovaujama grandis gavo vidutiniškai po 8,6 cnt linų sėmenų ir po 7,2 cnt pluošto iš kiekvieno hektaro. Šiais metais linų augintojai kovoja už dar gausesnį derlių.

Dabar linai žydi. Augalai pasiekė 50—70 cm aukštį.

Nuotraukoje: puiki linų augintoja E. Karačan (kairėje) ir „Novaja žiznj“ kolūkio agronomas V. Sestalažiūri linų pasėlius.

M. Minkovičiaus nuotr. (TASS).

Baigę Kauno politechnikamą, jauni statybininkai Kęstutis Subačius ir Rasma Pridagaitė pernai rudenį atvyko į Skuodą. Jaunuoliams teko atsakingas išmėginimas. Kęstutis Subačius buvo paskirtas naujai statomos didelės plytinės darbų vykdytoju, o Rasma — statybos brigados brigadininku.

Jaunuoliai griebėsi darbo iš širdies. Jau baigtos išmūryti pagrindinio pastato sienos, pastatytas

pagalbinis pastatas. Įmonės adresu jau pradėjo plaukti įrengimai. Pagal planą plytų fabrikas turėjo būti perduotas eksploatacijon 1962 metais. Jaunų specialistų vadovaujami statybininkai darvi žodį baigti statybą net 2 metais anksčiau.

Nuotraukoje: (iš kairės į dešinę) brigadininkas Vladas Paulauskas, Rasma Pridagaitė ir darbų vykdytojas Kęstutis Subačius. (ELTA).

SU KONCERTAIS | KITUS RAJONUS

VIEVIS, (ELTA). Razono kultūros namų agitmeninė brigada — viena geriausių respublikoje. Pastaruoju metu šios brigados nariai paruošė naują programą, kurioje apdainuojamas įkvepiantis tarybinių žmonių darbas kovoje už septynmečio plano įvykdymą pirma laiko. Tekstą ir muziką kai kuriems programoms numeriams sukūrė patys meno saviveiklos dalyviai.

Agitmeninės brigados nariai — laukiami kolūkiečių svečiai. Šiomis dienomis pasidalinti kultūrinio-masiniio darbo patyrimu agitmeninės brigados nariai išvyko į vakarinius respublikos rajonus. Jie surengs koncertus Tauragėje, Raseiniuose, Plungėje, Šilalėje, Ariogaloje, Palangoje. Gastrolės truks 8 dienas.

Septynmečio skaičiai ir faktai

LIETUVOS GEOLOGAI—LIAUDIES ŪKIUI

TSKP CK birželio Plenumo nutarimai nubrėžė mūsų šalies darbo žmonėms aiškias gaires vykdant istorinį komunizmo statybos septynmečio planą. Plenumo nutarimai šalies pramonės, cheminės pramonės, statybų vystymo klausimais turi didžiulę reikšmę ir Lietuvos geologams.

Mūsų respublika turtinga statybinių medžiagų žaliavomis. Pas mus yra molis, tinkančių plytų, čerpių, drenažo vamzdžių ir kitos keramikos gamybai, daug dolomitų, klinčių, mergelių cemento gamybai. Iš mūsų kvarcinių smėlių gaminamas stiklas, silikatinės plytos. Netrūksta ir mineralinio vandens. Geologinė respublikos struktūra rodo, kad Tarybų Lietuvos gėlmėse turi būti naftos ir dujų.

Tarybų Lietuvos geologams iškeltas didelis uždavinys — aprūpinti sparčiais tempais augančią pramonę, miestų ir kaimų statybas mineralinėmis žaliavomis, statybinėmis ir rišamosiomis medžiagomis, vandens atsargomis. Geologinio žvalgymo darbų apimtį per septynmetį palyginti su 1958 m. išaugo daugiau kaip 3,5 karto. Siems darbams vykdyti skiriama apie 200 milijonų rublių.

Didelę pagalbą mes privalome suteikti statybinių medžiagų pramonės darbuotojams. 1959—1965 metais išžvalgysime tiek pat molis atsargų, kiek buvo išžvalgyta per pirmuosius

12 pokarinių metų. Šios molio atsargos pilnai patenkins respublikos poreikius gaminant plytas, čerpes, drenažo vamzdžius. Silikatinių gaminių ir stiklo gamybai numatoma išžvalgyti pusantro karto daugiau smėlio, negu 1945—1957 metais. Dideli darbai bus atlikti kompleksiskai tiriant dolomitų tinkamumą statybų reikalams. Mes ieškosime ir žvalgysime fosforitus, mineralinius dažus, ugniai atsparius molius.

Didelius reikalavimus kelia chemijos pramonės išvystymas. Šiai naujai pramonės šakai turėsime išaiškinti žaliavų telkinius. Aiškinsime įvairių druskų, anhidritų, o taip pat mineralinių vandenių, turinčių bromo ir kitų retųjų elementų išteklius.

Sutinkamai su septynmečio planu Kuršių mariose ieškoma gintaro. Tai leis žymiai išplėsti gintaro dirbinių gamybą respublikoje.

Mes įsisavinome gilų gręžimą. Šiuo metu vykdomas struktūrinis gręžimas naftai ir dujomis surasti. Jau šiais metais atliktas gręžinys Veisiejų rajone, Šilalėnuose, kasami gręžiniai Kalvarijoje, Virbalyje. 1960—1962 metais bus ieškoma naftos Palangoje, Radviliškyje, Rietave, Tauragėje, Sasnovoje ir Mažeikiuose. Šiuo tikslu per septynmetį bus pragręžta 30 tūkstančių metrų gręžinių.

Bus taip pat atlikti dideli hidrogeologiniai darbai. Sparčiai vystantis res-

publikos vandentiekio tinklui, reikės pragręžti apie 800 žvalgybinių eksploatacinių gręžinių.

Mūsų respublikos teritorijoje pirmą kartą pradėta vykdyti kompleksinė geologinė-hidrogeologinė nuotrauka. Bus išaiškinti vandeningų horizontų išsidėstymo dėsniniai, perspektyvos šių horizontų eksploatacijai, mineralinių vandenių resursai bei jų panaudojimo galimybės gydymo reikalams.

Pagal septynmečio planą bus žymiai išplėsti geofiziniai darbai. Pradedant 1960 m. respublikoje pirmą kartą bus atliekama elektrožvalgybinė nuotrauka. Šios nuotraukos metu bus išaiškinti giluminių naudingų iškasenų slugosimo dėsniniai, kurie turės didelę reikšmę naftos ir dujų pramoniniams ištekliams surasti.

Geologijos valdyba paruošė spaudai „Lietuvos mineralinių žaliavų apžvalga“. Šis veikalas turės didelę praktinę reikšmę kaimo statyboms plėsti. Jame aprašomos visos respublikos naudingos iškasenos pagal administracinius rajonus. Partiniai ir tarybiniai darbuotojai, kolūkiečiai, statybininkai galės susipažinti su vietinėmis statybinėmis medžiagomis ir jas racionaliai panaudoti.

V. MIKALAUSKAS
Lietuvos TSR Geologijos ir gelmių apsaugos valdybos viršininkas

Lietuvos kinematografijos septynmetis

Jauna lietuviškoji kinematografija pastaraisiais metais pasiekė nemažų laimėjimų. Šiais metais į respublikos ekranus išėjo trys nauji meniniai filmai „Julius Janonis“, „Kalakutai“ ir „Adomas nori būti žmogumi“. Mūsų studijos darbuotojai sukūrė taip pat ir eilę vertingų dokumentinių kino apybraižų „Jie — kauriečiai“, „Tėviškėje“, „Dešimt dienų Lenkijoje“, „Neringa“.

Bet tai yra tik didelio darbo pradžia. Lietuvos kinematografija sparčiai vystysis septynmečio metais. Užtenka pasakyti, kad dabar per metus mes išleidžiame į ekranus vidutiniškai du meninius filmus, o 1965 metais numatome pagaminti jau po keturis filmus.

Studijos darbuotojai dabar stato naują meninį filmą — kino novelių rinkinį „Pasakojimai apie vaikus“. Jaunieji žiūrovai išvys ekranuose P. Cvirkos, J. Baltušio ir kitų autorių novelių herojus. Bendradarbiaudami

su Baltarusių kinematografijos darbuotojais, šiais metais pradėsime statyti spalvotą meninį filmą pagal baltarusių rašytojo P. Brovno romaną „Kai susiliejo upės“. Filmas vaizduos „Tautų draugystės“ hidroelektrinės statybą trijų broliškųjų respublikų — Lietuvos, Latvijos ir Baltarusijos kolūkiečių jėgomis. Ateinančiais metais kino režisierius V. Zalakevičius numato statyti filmą „Komjaunuoliai“ pagal poeto V. Mozūriūno scenarijų. Šio filmo prototipais yra Kauno komjaunuoliai, kuriems už didvyrišką kovą prieš hitlerinius okupantus ir lietuviškuosius buržuazinius nacionalistus buvo suteikti Tarybų Sąjungos Didvyrio vardai. Filmas „Mirties kaimas“, kuriam scenarijų rašė V. Rimkevičius, pasakos apie Lietuvos jaunimo įsijungimą į naujo gyvenimo kūrimą pirmaisiais pokariiais metais Lietuvoje.

Žiūrovai taip pat pamatys ekrane eilės lietuvių rašytojų kūrinių herojus. Septynmečio metais numatome ekranizuoti naują A. Venclovo romaną „Gimimo diena“, V. Mykolaičio-Putino „Altorių šešėlyje“, P. Cvirkos „Žemę maitintoją“, J. Baltušio „Parduotas vasaras“, A. Vienuolio „Pudžiūnkiemį“ ir kt.

Greitu laiku į ekranus išeis nauja dokumentinė kino apybraiža „Kovų kelias“, pasakojanti apie Lietuvos Komunistų partijos 40 metų kelią. Statomos kino apybraižos apie senąjį Vilnių ir jo revoliucines tradicijas, apie grupę abiturientų, kurie baigę vidurinę mokyklą, sudarė brigadą ir dirba Zarasų rajono Vinco Kudirkos vardo kolūkyje.

Kartu su visais respublikos darbo žmonėmis studijos kolektyvas ruošiasi naujais kūrybiniais laimėjimais pažymėti Tarybų Lietuvos 20-ąsias metines. Slovingojo jubiliejaus garbei skiriamas dokumentinių apybraižų ciklas „Tarybų Lietuva septynmečio keliu“. Apybraiža „Tykiai, tykiai Nemunėlis teka“ pasakos apie Kauno hidroelektrinės statybą ir tolesnius respublikos elektrifikavimo planus. Apybraižoje „Žmonės, būkite budrūs“ bus parodyti hitlerinų grobikų ir buržuazinių nacionalistų nusikaltimai vokiškosios okupacijos metais. Atskiros apybraižos bus skirtos kolūkinio kaimo darbo žmonėms, respublikinei jubiliejinei dainų šventei, mūsų sportininkams.

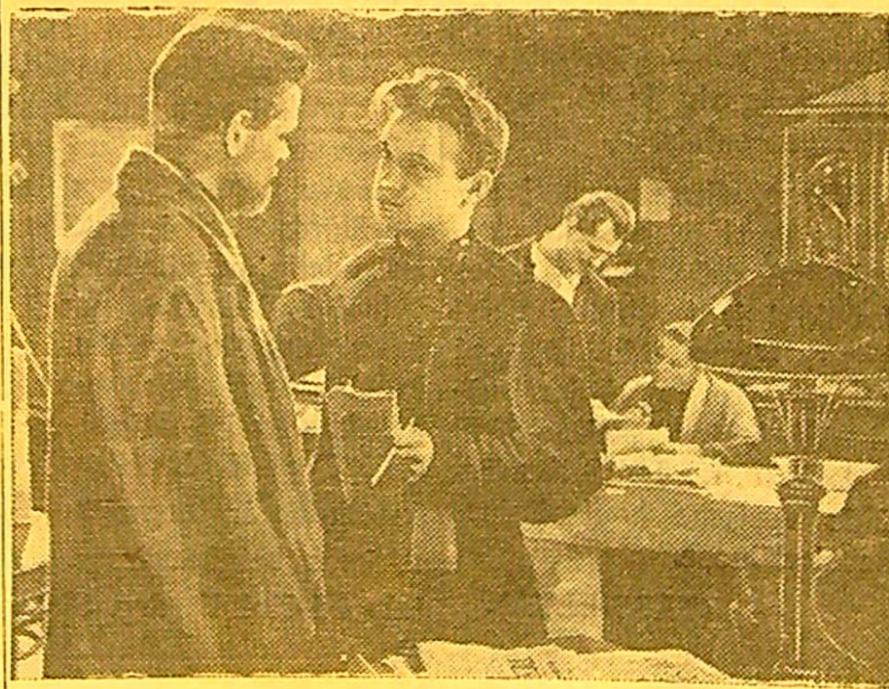
Didelę reikšmę tolesniam lietuviškosios kinematografijos vystymuisi turės naujo kino studijos patalpų statyba, kuri prasidės jau šiais metais. Vilniaus pakraštyje, į Valakumpių pusę išaugo istisas kino studijos miestelis. Čia bus pastatyti dideli filmavimo paviljonas, laboratorija, dirbtuvės, kūrybinis korpusas, administracinis pastatas. Naujoje kino studijoje galima bus statyti ir plačiaekraninius meninius filmus.

J. Lozoraitis

Lietuvos kino studijos

direktorius

Nuotraukoje: kadras iš kino filmo „Julius Janonis“.

Daugiau gaminama

kombinuotų pašarų

Veikiančių dabar mūsų respublikoje Kauno kombinuotų pašarų gamyklos, Kietingos kombinato, Joniškio ir Tauragės cechų bendras pajėgumas — 63 tūkstančiai tonų pašarų per metus. Per septynmetį kombinuotų pašarų gamyba turi padidėti iki 360 tūkstančių tonų per metus.

Duonos produktų valdyba prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos numato statyti naujas įmones kombinuotiems pašarams gaminti kolūkių ir tarybinių ūkių gyvuliams. Nauja gamykla,

kuri per parą gamins 150 tonų pašarų, statoma Panevėžyje. Įmonė bus perduota naudoti šių metų pabaigoje.

Tokia pat gamykla ateinančiais metais bus pradėta statyti Kapsuke, o vėliau tokios įmonės bus pastatytos Klaipėdoje ir Vilniuje. Mažeikių grūdų priėmimo punkte montuojami kombinuoti pašarų cecho įrenginiai.

Labai vertinga yra tai, kad Lietuvoje pradėti ga-

minti kombinuoti pašarai, į kurių sudėtį įeina vitamininio šieno miltai.

Iki šiol manoma, kad tokiems miltams paruošti tinka tiklatai liucernos šienas. Duonos produktų valdybos ir valstybinio mokslo-technikos komiteto darbuotojai nutarė panaudoti tam tikslui žolės, augančias Nemuno užliejamose pievose. Paaiškėjo, kad miltuose, pagamintuose iš natūralios žolės, kuri nupiauta prieš žydėjimą, vertingų maisto

medžiagų — karotino ir proteino — yra nemažiau, negu miltuose iš liucernos šieno, o kai kuriais atvejais net daugiau.

Siekiant išsaugoti šias vertingas medžiagas žolėse, šienapiūtės vietose, netoli Rusnės, įrengtas originalus elektroagregatas dirbtiniam šieno džiovinimui karštu oru. Džiovinimo laikas — tik 2 minutės. Šiuo būdu džiovinant karotino nuostoliai šiene sudaro tik 10—15 procentų, tuo tarpu natūraliai džiovinant šieną jų susidaro kartais net iki 85 procentų.

Pirmieji Tarybų Sąjungoje kombinuoti pašarai su vitamininiais miltais iš natūralių pievų šieno pagaminti prieš pusę mėnesio Kietingos kombinuotų pašarų kombinate. Dabar tokių pašarų gaminama iki 150 tonų per parą, o šių metų pabaigoje jų bus pagaminta 10 tūkstančių tonų.

Pievų žolės panaudojimas gaminant vitamininius šieno miltus atveria dideles galimybes pašarų gamybai didinti ir gyvulininkystės produktyvumui kelti.

(ELTA).

Kolūkinio kaimo žmonės

GRYNOS SAŽINĖS
MERGINA

Ankstyvas vasaros rytas. Visi dar ilsisi. Tik danguje protarpiais ima čirškėti vieversėlis — ankstyviausias darbininkas. Tačiau mūsų artelės kolūkiečio Kruopio namuose jau nemiegama. Jauna mergina, užsimetusi lengvą skarutę ant galvos, praveria trobos duris ir nesidairydama žengia vingiuotu takeliu. Ji skuba.

Mūsų kolūkyje visi gerai pažįsta šią merginą. Tai Elena Kruopytė — geriausia artelės veršelių augintoja. Į galvijų fermą ji atėjo dirbti ne todėl, jog reikia ką nors veikti, bet jausdama, kad prie veršelių — kolūkio bandos ateities — reikalingos darbščios rankos ir ji sugebės neapvilti kolūkiečių lūkesčių. Tai buvo prieš trejus metus. Vargo ir rūpesčių, tiesa, su veršeliais pradžioje Elena turėjo daug, ir kalbėti nėra ko, bet darbščios, nepailstančios merginos rankos, tvirtas ryžtas nugalėjo. Veršeliai augo gerai.

Dabartiniu metu Elena Kruopytė prižiūri 25 veršelius. Visi jos prižiūrėti veršeliai gražūs, gerai įmitę. Į parą jie priauga po 450—500 gramų. Auginti juos Elena pradeda po atjunkymo ir prižiūri iki metų amžiaus. Tai opiausias veršelių auginimo laikotarpis, reikalaujantis ypatingai geros priežiūros. Dabar jau turinti nemažą darbo patyrimą veršinėkė Elena Kruopytė gerai supranta savo atsakomybę dėl auginamos naujos kolūkio bandos. Daug nuo jos priklauso, kokio pieningumo karvėmis pasipildys banda.

Kruopytės prižiūrėti veršeliai suskirstyti grupėmis. Į grupę parenkami veršeliai maždaug vienodo ūgio,

svorio ir ędrumo. Daugiausiai dėmesio Elena skiria tik ką atjunkytiems veršeliams. Jie — lepiasi veršinėkės prižiūrėtiniai. Pasitaiko kartais, jog kuris nors iš veršelių nenori gerti pieno. Kaip tada apie jį bešoka Elena, tarsi mažą vaiką įkalbinėja.

Neturiu, tiesa, aš tikslo šį kartą pasakoti apie Kruopytės darbo patyrimą. Noriu tik papasakoti apie ją, kaip žmogų, nesigailintį jėgų mūsų kolūkio suklestėjimui. Neveltui jos nuotrauka yra kolūkio garbės lentoje. Taip pildytų savo pareigas, kaip Elena, visi kolūkiečiai — septynmečio planą įvykdymui be didelio vargo.

Neseniai buvo toks atsitikimas. Apsirgo jos prižiūrimas veršelis. Elena nubėgė pas kolūkio vetsanitarą J. Valainį, tačiau jo nerado namuose. Kita jos vietoje gal būtų ranka numojusi, bet pirmūnės sąžinė neleido, kad veršelis kristų. Ji, ieškodama vetsanitaro, išlankstė visą kolūką, neradusi jo, pati paėmė vaistus ir nuskubėjo atgal į fermą. Kada fermoje pasirodė vetsanitaras, Elena Kruopytė jau linksma, niūniuodama dainą padėjo piemeniui išginti veršelius į ganyklą.

— Gyvas, dėde. Jau šokai! Pati susitvarkiau, — su džiaugsmu prakalbo ji.

Vargo ir rūpesčių užtenka ir dabar Elenai Kruopytei. Tačiau kiek aš ją pažįstu, darbas visada jai atneša džiaugsmą. Didžiuojamės ir mes ja — naujos kolūkio bandos augintoja. Ji nesigaili tam jėgų, dirba kaip liepia gryna sąžinė.

L. Gurskaitė

J. Zemaitės vardo kolūkio fermos vedėja

Vasaros rytas ankstyvas. Nors dar tik trys valandos, o jau sklaidosi ryto prietemos. Aplinkui tylu. Iš namų dūmtraukių dar nerūksta dūmai, laukuose nesigirdi dirbančiųjų balsų. Atrodo, jog viskas miega saldžiu priešrytiniu miegu. Tačiau ne.

Arklių kanopų išmintu ir ratais išvažinėtu keleliu greit žengia vidutinio ūgio, žvalaus veido mergina. Priėjusi takelį, vedantį į Pavidinės pieno priėmimo punktą, ji pasuka juo. Panorau susipažinti su šia ankstyvąja viešnia. Užkalbinau. Pasirodo, tai pieno priėmimo punkto vedėja Nadiežda Timofiejeva.

— Pieną kolūkiečiai pristato anksti, todėl ir man reikia skubėti, — sako ji rakindama punkto duris. Užraktas du kartus čekšteri ir durys atsiveria. Vos peržengus slenkstį į mane užtelėjo virinto pieno kva-

pas. Cementinės punkto grindys gerai išplautos, kambario kampe tvarkingai sukrauti bidonai, prie krosnies, matyt, iš vakaro atneštas glėbys malkų, o prie durų didelis kubilas sklidinas vandens.

Nadiežda sparčiai užkuria krosnį, o po valandos buvo jau viskas paruošta pieno priėmimui.

Penkta valanda ryto.

— Netrukus pradės nešti pieną, — sako Timofiejeva. Lyg jos žodžiams patvirtinti pro praviras duris, bidonėliu nešinas, įeina J. Zemaitės vardo žemės ūkio artelės kolūkietis Antanas Gudelis — vienas iš geriausių pieno statytojų. Pereitą mėnesį jis pardavė valstybei apie 700 litrų pieno.

— Priimk, Nadia, šandieninę mano „porcijėlę“, — juokauja jis pasisveikinęs. Nadiežda vikriai atsveria

ČIA PRIIMA PIENĄ

kolūkiečio pieną.

— O! Šandien jūsų „porcijėlė“ nemaža, — sako ji šypsodamasi. — Net 20 kilogramų.

Pienas supilamas į katilą ir po valandėlės jau dūzgia separatorius. Iš jo vamzdžių į bidonus pasipila grietinė ir liesas pienas.

Tuo tarpu į pieno priėmimo punktą ateina vis daugiau ir daugiau kolūkiečių. Štai dviem kibirais nešinas įeina Antanas Skrinčiauskas, kuris kiekvieną mėnesį į pieno priėmimo punktą pristato po 700—800 kg pieno. Po jo atneša pieną Kazys Vaitkūnas, Jonas ir Vincas Vaitoniai, Marija Samarova ir eilė kitų.

Nė minutėlei nenutyla separatoriaus užimas, vienas po kito bidonai prisipildo grietine bei pienu. Tik apie 7 val. ryto pieno priėmimo punktas ištuštėja. Pieno vežikas Kazys Vaškevičius išveža grietinę į Grybinę. Vėliau iš ten mašina grietinė vežama į Antazavės sviesto gamyklą.

1100 kg pieno šiandien priėmė punktas. Tačiau tuo nesibaigia Nadieždos darbas. Reikia išplauti separatorių ir katilą, nustatyti kolūkiečių pristatyto pieno riebumą, paruošti punktą sekančios dienos darbui. Visus šiuos darbus Timofiejeva atlieka kruopščiai ir greit, lyg nejausdama nuovargio.

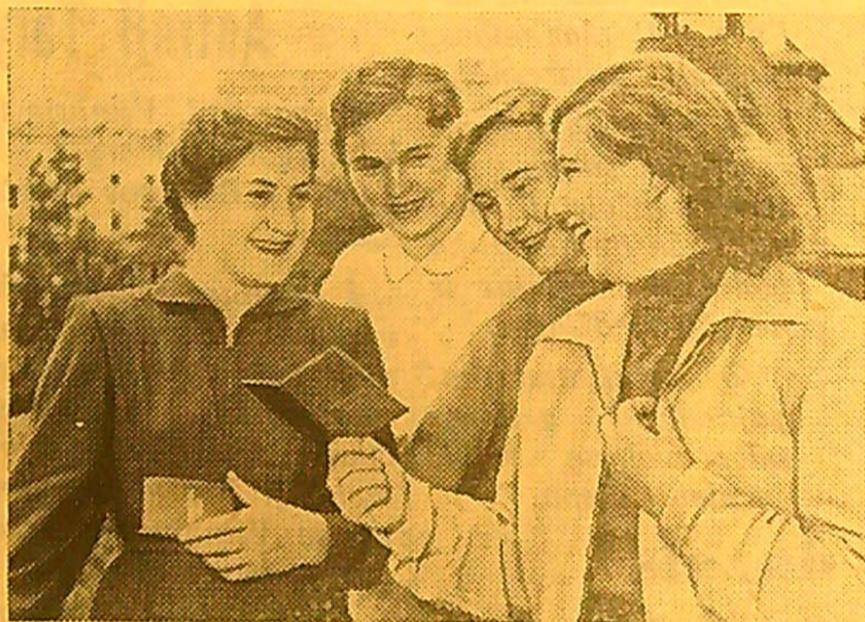
Pavidinės pieno priėmimo punkte Nadiežda Timofiejeva dirba apie tris metus. Per šį laikotarpį ji užsirekomendavo, kaip sąžininga ir stropi savo pareigų atlikėja. Paskutiniu metu labai išaugo pieną statančių kolūkiečių skaičius. Dabar pieną į punktą kasdien atneša apie 100 kolūkiečių. Per dešimtadienį punktas priima 11—12 tonų pieno. Beveik kiekvieną mėnesį įvykdomi ir viršijami pieno pristatymo planai. Štai praėjo mėnesio planą Pavidinės pieno priėmimo punktas įvykdė 113 procentų ir teisėtai laikomas vienu geriausių Zarasų sviesto gamyklai priklausančių pieno priėmimo punktų. Už gerą darbą N. Timofiejeva ne kartą buvo sviesto gamyklos vadovų premijuota.

* * *

— Darbas man patinka, — sako Nadiežda. — Tik kiek sunkoka. Visgi pieno daug, o separatorius rankinis. Tiesa, padeda kiekvienas, kuris atneša pieną, bet žymiai lengviau būtų, jeigu punkte pastatytų motorą. Pieno juk, kaip matote, tenka separuoti daug. Žinoma, sviesto gamyklos vadovai rūpinasi punktų darbu, galvoju, kad jie ir man padės.

Iš jos ryžto matosi, kad ji ir toliau nesigailėdama jėgų dirbs šį kuklų, bet reikalingą darbą.

V. Leonidovas

CHABAROVSKAS. Sausniai dirba „Izvestkovyj“ tarybiname ūkyje A. Romanova, G. Chaliajeva, V. Sajapina ir A. Gulenko atvykę čia pagal komjaunimo kelialapius.

Jaunosios darbininkės neseniai vėl gavo kelialapius. Šį kartą — mokyti.

Nuotraukoje (iš kairės į dešinę): melžėja A. Gulenko, daržininkė A. Romanova, veršelių augintoja V. Sajapina ir daržininkė G. Chaliajeva, gavę kelialapius į institutą.

N. Surovcevo nuotr. (TASS).

Netikusi prognozė

Jeigu apsilankytumėte Mičiurino vardo kolūkio pirmos laukininkystės brigados klotimuose, susidarytumėte nuomonę, jog rudenis čia tikimasi giedro giedrutėlio. Jei dar šienui krauti klotimai šiek tiek sutvarkyti, tai apie vasarą ir žiemkenčius visai negalvojama. Kai kurie klotimai stovi beveik be stogų.

Įdomu, kas brigadininkui Jonui Pūslui pranešė tokią oro prognozę apie giedrą rudenį. Gal šarka ant uodegos? Pasisukiojusi ji gali nuskristi, o lietus supūdyt derlių. Geriau jau pasitikti rudenį po gerais stogais.

ŠALIKELĖJE

KOLUKIO pirminės komjaunimo organizacijos sekretorius, galvijų fermos vedėjas A. Širbinskas apie komjaunimo reikalus kalba nenoriai.

— Maža gerų naujienų, — trumpai pastebi jis. — Štai jau pusantrų metų, kai komjaunimo organizacija nedidėja. O tie penki žmonės, kurie dabar yra komjaunimo organizacijos įskaitoje, užimti kiekvienas savo darbu. Beje, pas mus niekada nebuvo daugiau kaip 7 žmonės.

— Argi pas jus mažai jaunimo?

— Jaunimo daug. Su tais, kurie šiemet baigė mokyklą, kokie 35 žmonės, o gal ir daugiau, — kalba Algis Širbinskas. — Bet kad negalima pasitikėti jais. Kartą norėjome suruošti sekmadienio talką. Tačiau vietoje to, kad eitų į darbą, dauguma jų nuvyko į bažnyčią. Nutarėme pakalbėti su jais atvirame komjaunimo susirinkime, tačiau, be komjaunuolių, į tą susirinkimą atėjo vos 4 žmonės.

Padėtis iš tikrųjų kelia nerimą. O komjaunimo organizacijos sekretorius nežino kaip ją ištaisyti. Komjaunuoliai jau seniai liovėsi mėginę išvaduoti jaunuolius

ir merginas nuo religinių prietarų. Jau ištikus metus nebuvo nė vienos paskaitos antireliginėmis temomis, nors vietos mokytojos komjaunuolės Janina Savičiūtė ir Marytė Junelienė sėkmingai tai galėtų padaryti.

Deja, į šią darbo su jaunu formą drg. Širbinskas žiūri su nepasitikėjimu. Gi pačios mokytojos nerodo reikiamos iniciatyvos.

Panašiai, kaip ir daugelyje kitų kolūkių, Mičiurino vardo žemės ūkio artelėje komjaunuoliai irgi pavasarį nutarė prižiūrėti kukurūzus. Tačiau šis ketinimas nebuvo įgyvendintas. Skaitoma, kad kolūkio komjaunuoliai augina 15 hektarų kukurūzų. Gi iš tikrųjų komjaunuolių vaidmuo auginant šiuos kukurūzus yra toli gražu ne pirmas. Reikalas tas, kad šiuos 15 ha augina pats kolūkis trijų brigadų jėgomis.

Formaliai laikoma, kad pirmai brigadai yra priskirtas pats Širbinskas, trečiasis — komjaunuolis laukininkas Bronius Biriukas. Tačiau kolūkiečiai negauna iš jų beveik jokios pagalbos.

Pirmoje brigadoje neblogai sudygo kukurūzai.

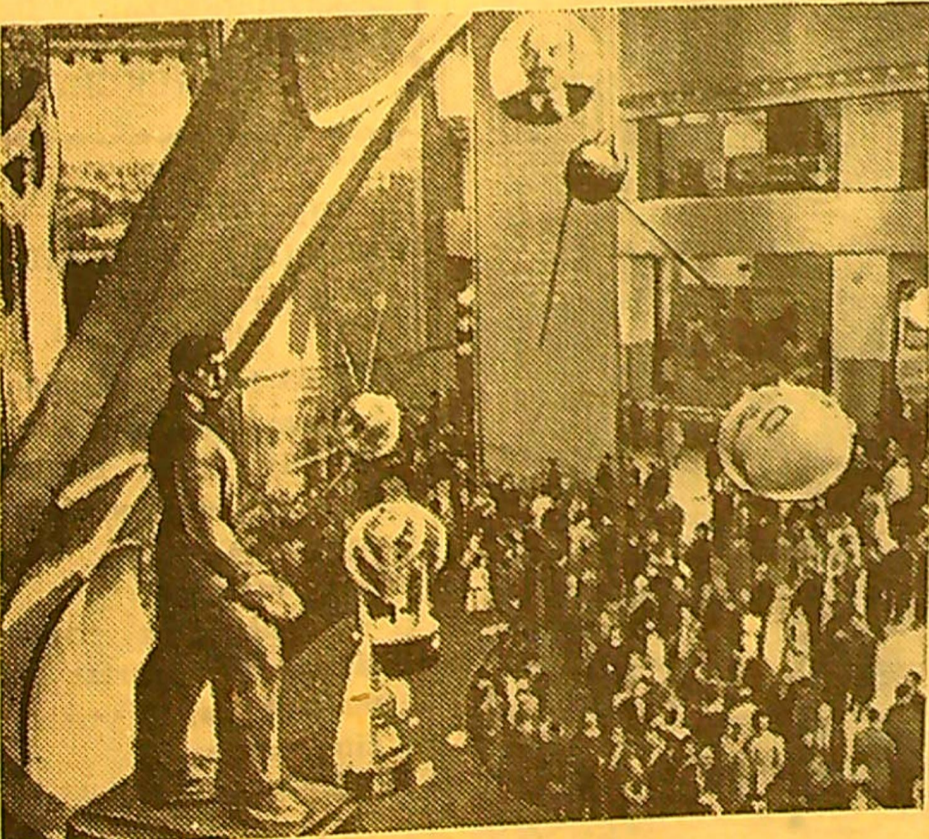
Čia savo laiku buvo teisingai parinkti sklypai, sodinimo metu buvo patręšta amonio sulfatu, po to kvadratai buvo dar papildomai patręšti. Dabartiniu metu baigiama ravėti antrą kartą ir purenti tarpueilius.

— Praėjusiais metais mėginome savo jėgomis išauginti vieną hektarą, — prisimena Širbinskas, — tačiau neįstengėme prižiūrėti juos kaip reikiant. Teko nuganyti.

Šiais metais, matyti, savo jėgomis jie jau visai nepasitikėjo. Todėl šiemet komjaunuoliai pasirinko lengvesnį kelią: patiems auginti, esą, nelengva, tad geriau prisitaikyti prie kokio nors kolektyvo. Taip šefavimas kukurūzų pasėlių faktiškai pasireiškia tuo, kad kas nors iš komjaunuolių „pataria“ brigadininkui pradėti ar nepradėti vieną ar kitą darbą, tuo tarpu, kai brigadininkui ne tiek reikalingas toks patarimas, kiek praktiška pagalba. Kodėl komjaunimo organizacija, nors ji negausi, negali imtis prižiūrėti tam tikrą sklypą ir pati atlikti jame visus priežiūros darbus, parodyti, kad komjaunuoliai moka patys išauginti gausų kukurūzų derlių?

D. Zimariovas

TSRS PARODA NIUJORKE

NIUJORKAS. „Koliziejuje“ — stambiausioje parodų salėje atidaryta TSRS mokslo, technikos ir kultūros pasiekimų paroda.

Nuotraukoje: centrinėje parodos salėje. V. Jegorovo nuotr. (TASS).

Kampelis moteriai

Pavyzdys jaunoms

P. Cvirkos vardo kolūkio I laukininkystės brigados kolūkietei Anei Petkevičienei 64 vasara. Ši pagyvenusi senutė jau gali ramiai ilsėtis, naudodamasi konstitucijos teisėmis. Bet Petkevičienė nė negalvoja gyventi kitų išlaikoma. Dar daugiau, ji viena iš aktyviausių kovotojų už artelės septynmečio plano įvykdymą pirma laiko.

Kolūkietei Petkevičienei siūloma darbus pasirinkti lengvesnius. Bet ši moteris tomis lengvatomis nesinaudoja. Ji reikalauja iš brigadininko drg. Paradniko siųsti ją į darbą lygiai su visais. Ir į darbą ji ateina viena pirmųjų, nežiūrint to, kad ji turi atlikti ir visus namų ruošos darbus.

Petkevičienė pernai išdirbo laukininkystėje 202 darbdienius. Tai skaičius, kokį savo darbdienių knygutėje turi ne kiekvienas ir jaunas kolūkietis. Per šiu metų pusmetį Petkevičienė turi išdirbusi 62 darbdienius, kai tuo tarpu jauna mergina St. Seduikytė — vos 29.

Šią žilagalvę senutę už atsidavusį darbą, gerą širdį

labai gerbia kaimynai, kolūkio vadovai. Petkevičienės nuotrauka yra ir kolūkio garbės lentoje. Ji ne kartą buvo premijuota pinigine premijomis, o kolūkio pavasario šventės metu apdovanota vertinga daiktine premija.

V. NEVERAUSKAITĖ
kolūkio buhalteris

Nuotraukoje: kolūkietė A. Petkevičienė.

Naudinga žinoti

⊙ *Pajuodę aliumininiai indai gerai išsišveičia paviršinuosius rubarbarais, rūgštinėmis arba rūgštomis.*

⊙ *Nauji moliniai indai prieš vartojimą reikia pripilti šalto vandens ir palaikyti bent parą.*

⊙ *Pienas ilgiau nesurūgsta, jei į jį įlašinama keletas lašų 3 proc. vandenilio peroksido.*

⊙ *Norint ilgiau išlaikyti kiaušinius, kad jie nesugestų, juos reikia dėti eilėmis į puvenas, grūdus ar sėlenas smagaliais žemyn.*

⊙ *Kuo dažniau kojinės esti plaunamos, tuo esti patvaresnės.*

⊙ *Prieš siuvinėjant spalvotus siūlus patartina užvirinti piene. Tada jie neblunka plaukant siuvinius ir nedažo medžiagos.*

⊙ *Norint atnaujinti pajuodusią geltonos odos avalynę, reikia ją plauti pienu.*

Dažymas augaliniais dažais

Namų sąlygomis sėkmingai galima naudoti augalinius dažus. Jais nudažytos medžiagos pasižymi spalvų švelnumu ir patvarumu.

Prie dažomųjų augalų skiriami juodalksnis, beržas, arklirūgštė, lipikas, bobramunė, viržiai, ožkabarzdžiai, morkų lapai, svogūnų lukštai ir daugelis kitų.

Vienų augalų dažo šaknys, kitų — lapai, trečių — žievė. Yra augalų, kurie visi tinka dažymui.

Lipiko šaknys dažo rausva spalva, arklirūgštės — ruda, juoda.

Alksnio, juodalksnio, ąžuolo, šaltkėsnio žievės priklausomai nuo panaudotų priedų dažo rudai, juodai, pilkai.

Beržo, ąžuolo, morkų lapai nudažo gelta, oranžine spalva.

Augaliniais dažais galima dažyti keletu būdų:

1. Nenaudojama jokių priedų, o virinama tik dažų nuovirale.

2. Pirmiausia medžiaga

nudažoma dažų nuovirale, o paskui ji paveikiama varic sulfatu, geležies sulfatu ar kalio bichromatu. Čia spalva priklauso nuo dažų ir nuo panaudotų druskų. Pavyzdžiui, nudažyta morkų lapais ir paveikta vario sulfatu medžiaga nusidažo žalia spalva, paveikta geležies sulfatu — tamsiai žalia, kalio bichromatu — oranžine. Šiuos priedus galima dėti baigiant dažyti dažų nuoviralą arba juos ištiptinti švariame vandenyje, į tirpalą įdėti nudažytą medžiagą ir keletą minučių pavirinti, o paskui palaikyti iki atšalimo. Pastaruoju būdu paveiktos medžiagos spalva bus gyvesnė ir gražesnė.

3. Iš pradžių medžiaga pavirinama alūno tirpale — nubėnuojama, o tik paskui dažoma. Dauguma augalinių dažų tiesiogiai su pluoštu nesijungia, o reikalauja sujungimo priemonių — beicų. Be alūno, beicavimui gali būti naudojami vario

ir geležies sulfatai, kalio bichromatas, vyno akmuo ir žolės: pataisai, valgomosios rūgštinės.

Alūnas spalvos nepakeičia, tik ją sustiprina ir padaro patvaresnę.

Varis kiekvieną spalvą paveikia į žalsumą.

Geležies priedas paprastai kiekvieną spalvą veikia į pilkumą, kai kuriais atvejais į pilkai žalsvą spalvą. Augalai, turį rauginių medžiagų, su geležimi duoda juodą spalvą, pavyzdžiui, ąžuolo žievė, lapai.

Kalio bichromatas visoms spalvoms suteikia rudą atspalvį. Taigi, gražias rudas spalvas geriausia pavyksta gauti, kai pridėdama kalio bichromato.

Geriausiai nusidažo ir švariausi atspalviai gaunami dažant trečiuoju būdu.

Dažant augaliniais dažais, svarbiausias ir dažniausiai naudojamas beicas yra alūnas.

UOLTA VITMENAS LIETUVIŲ KALBA

Lietuvos TSR Valstybinė grožinės literatūros leidykla išleido didžiojo amerikiečių poeto-demokrato Uolto Vitmeno eilėraščių rinkinį „Žolės lapai“. Lietuvių kalba ši knyga išleista pirmą kartą.

Pagrindinė knygos „Žolės lapai“ mintis — demo-

kratinė tautų draugystė. „Ši knyga, parašyta „nešlijuotomis“, „grubiomis“ eilėmis, be pėdų ir rimų, be kokių nors ornamentų, kasmet tampa vis artimesnė skaitytojų masėms ir vertinama kaip aktuali šiuolaik-

kinė knyga, knyga apie mūsų CIA ir DABAR“. Taip rašė K. Čiukovskis, didelis Vitmeno žinovas, išanginiame straipsnyje vienam savo vertimų ryšium su knygos „Žolės lapai“ pasirodymo šimtosiomis metinėmis.

Bulvių vyniotinis

1 kg bulvių, 2 kiaušiniai, 2–3 šaukštai rūgštaus pieno ar grietinės, 1 stiklinė miltų, druskos, truputis pyrago džiuvėsėlių, įdaro.

Virtos karštos bulvės sugrūdamos, dedama kiaušiniai, pienas, druska, miltai ir viskas greitai suminkoma.

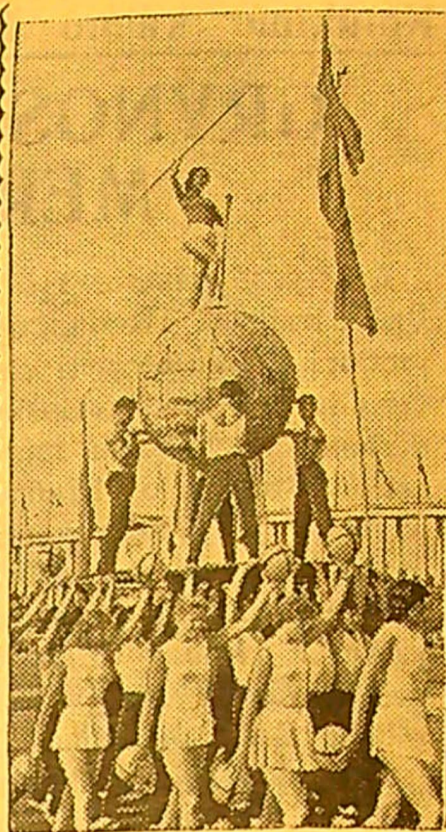
Taip paruošta masė dedama ant miltais pabarstytos lentos, iškočiojamas piršto storumo lakštas, jis aptepamas paruoštu įdaru (skaityk žemiau), paskui suvyniojamas voleliu, dedamas į riebalais išleptą, džiuvėsėliais pabarstytą skardą, aptepamas kiaušiniu, virbalu subadomas ir kepamas orkaitėje ar krosnyje. Patiekiant į stalą, vyniotinis supiaustomas 2 centimetrų storio griežiniais, sudedamas į pusdubėnį ir truputį palaistomas

tirpytais riebalais ar užpilamas spigintais lašiniiais.

Geriau yra suvyniotą volelį supiaustyti 2 centimetrų storio griežiniais, juos pavolioti miltuose ar pyrago džiuvėsėliuose ir apkepti iš abiejų pusių karštuose riebaluose, kaip maltinius. Dar geriau kiekvieną griežinį padažyti išplaktame kiaušinyje, o tik paskui pavolioti pyrago džiuvėsėliuose ir tada kepti.

VARSKĖS ĮDARAS. 500 gr varškės, 1–2 kiaušiniai, 1 šaukštas cukraus, cinamono, druskos, 1 šaukštas manų kruopų ar pyrago džiuvėsėlių.

Varškė sutrinama su tryniais ir cukrum, dedami išplakti baltymai, manų kruopos, prieskoniai, dar ištrinama, ir taip paruošta masė vartojama vyniotiniui.

Antrąją varžybų dieną penki varžybų dalyviai įvykdė sporto meistro normą: irklotojai A. Barysas (Kaunas), T. Baltakytė ir D. Šimkutė (Vilnius), šaulys V. Višniakovas (Vilnius) ir B. Dedinskas (Kaunas) — šuolyje į vandenį.

Nuotraukoje: Kauno Kūno kultūros instituto studentai atlieka masinius gimnastikos pratimus spartakiados atidarymo dieną.

L. Šalčio (ELTOS) nuotr.

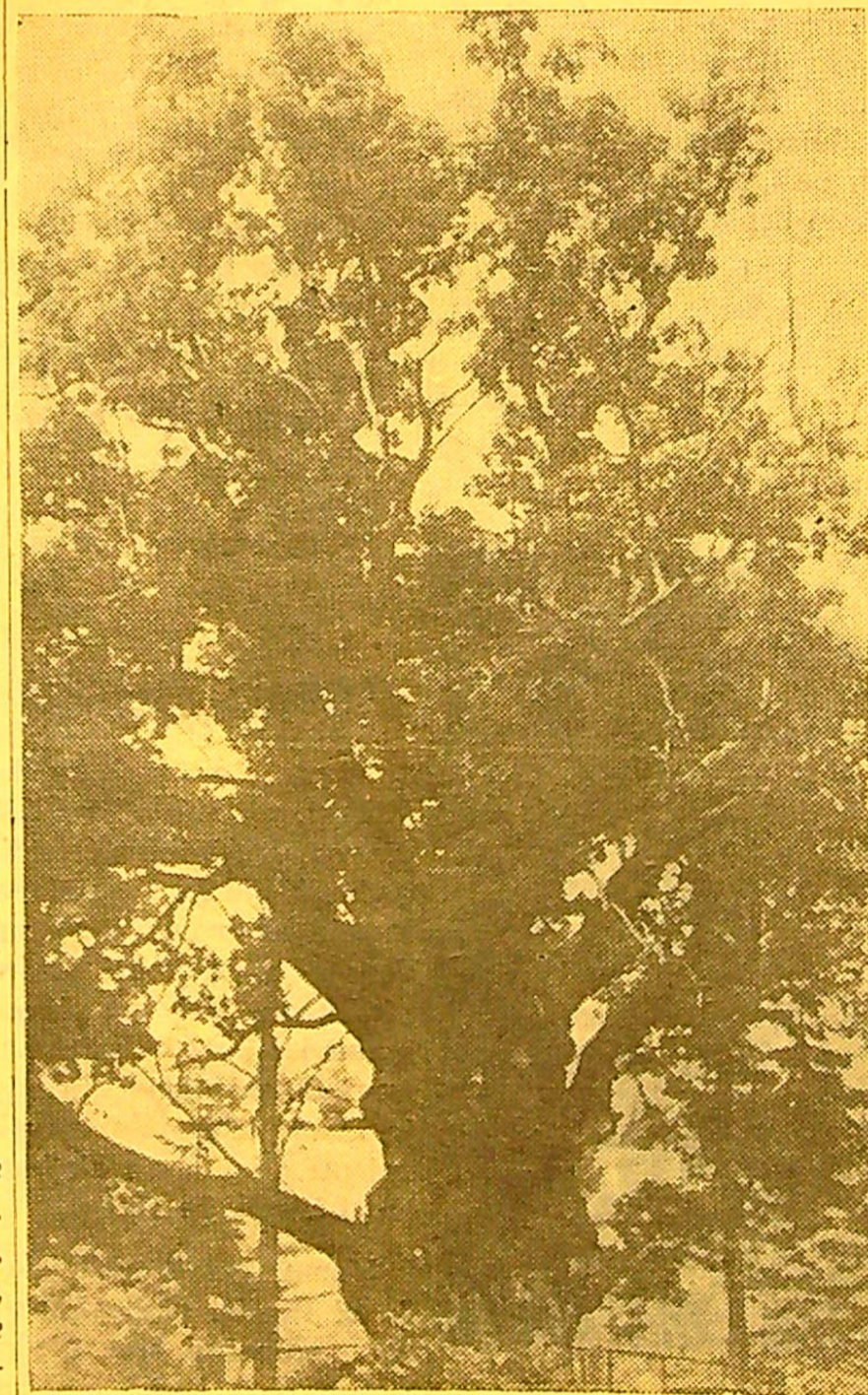
Antroji Tarybų Lietuvos spartakiada

Liepos 4 d. Vilniuje iškilmingai atidaryta II Tarybų Lietuvos spartakiada.

Į finalines spartakiados varžybas suvažiavo daugiau kaip 2700 geriausių sportininkų, iš to skaičiaus apie 170 sporto meistrų. Varžybos vyksta visose Vilniaus ir Trakų sporto bazėse.

Į spartakiados programą įeina 22 sporto šakų varžybos. Jos truks iki liepos 11 dienos.

Spartakiados atidarymo dieną Kauno sportininkas J. Mozūra pasiekė naują respublikos rekordą šuolyje su kartimi. Jis peršoko 4 m 30 cm. Kapsuko moksleivis P. Miliūnas šioje lengvosios atletikos šakoje nudžiugino nauju rekordų jauniams (3 m 50 cm). Dešimties tūkstančių metrų bėgime geriausią laiką (30 min. 54,8 sek.) parodė kauniečiai A. Liepus.

Tūkstantmetis Stelmužės ąžuolas.

V. Šakalio nuotr.

Už redaktorių
L. VAITKONIENĖ

Mičiurino vardo kolūkio pirminė partinė organizacija ir valdyba reiškia gilią užuojautą brigadininkui Pranui KUSELIAUSKUI ir sąskaitininkei Elenai KUSELIAUSKAITEI dėl žmonos ir motinos mirties.

CSV inspekcijos kolektyvas reiškia gilią užuojautą CSV inspektoriumi Juozui TISKEVIČIUI jo tėvui mirus.

Zarasų mašinų-melioracijos stočiai reikalingi traktorininkai darbu su specialiais traktoriais S-80, S-100, ekskavatorininkai ir krovikai.

DIREKCIJA

ORGANIZACIJŲ
ĮSTAIGŲ, KOLŪKIŲ
IR GYVENTOJŲ
ZINIAI

Rokiškio durpynų kontora parduoda neribotais kiekiais durpes kurui po 63 rb už 1 toną, pakraunant į mašiną durpyne.

Pareikalavus suteikiamas transportas apmokant pagal veikiančius tarifus.

Kreiptis į Rokiškio durpynų kontorą: Rokiškis, Tarybų aikštė, 22.

Administracija